

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
Μεσογείων 284, 155 62 Χολαργός
www.eof.gr

Διεύθυνση: Φαρμακευτικών Μελετών & Έρευνας
Τηλέφωνο: 210-6507389, 210-6507332
Fax : 210-6549585
e-mail : parigoritiki@eof.gr

Χολαργός, 6-7-2010
Αριθ. πρωτ.: 47376

Προς : ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ
(συνημμένος πίνακας)

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Θέμα: "Υπουργική Απόφαση για χορήγηση προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης «Παρηγορητική Χρήση»"

Με την Υπουργική Απόφαση ΔΥΓ3α/Γ.Π.86209/2009 (ΦΕΚ Β 2157/2-10-2009): "*Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χορήγησης προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης «παρηγορητική χρήση»*", που επισυνάπτεται, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση προσωρινής άδειας **πρώιμης πρόσβασης** σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης («παρηγορητική χρήση»). Σύμφωνα δε με το άρθρο 8 παρ 4 του Ν. 3457/2006 (ΦΕΚ Α' 93) απαγορεύεται στους θεράποντες ιατρούς η συνταγογράφηση φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων, όπως αυτές καθορίζονται στην Περίληψη Χαρακτηριστικών του Προϊόντος.

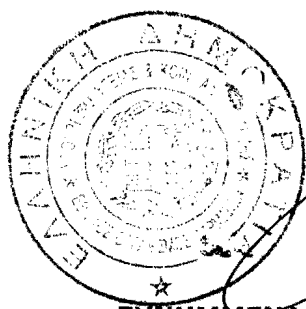
Ως εκ τούτου, αναφορικά με τις παρηγορητικές θεραπείες, που αφορούν μεμονωμένους ασθενείς, στο εξής θα υποβάλλονται στον ΕΟΦ μόνο αιτήματα που εμπίπτουν στους όρους και τις προϋποθέσεις για χορήγηση προσωρινής ατομικής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης, όπως αυτοί καθορίζονται στην συγκεκριμένη Υπουργική Απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 της Υπουργικής Απόφασης, απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση προσωρινής ατομικής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακο είναι μεταξύ άλλων η ένδειξη πρώιμης πρόσβασης να ταυτίζεται:

- Είτε με ένδειξη για την οποία διεξάγονται κλινικές μελέτες (και βρίσκονται σε στάδιο ανάλυσης των δεδομένων που καταρχάς οδηγούν σε θετικά αποτελέσματα)
- Είτε με ένδειξη για την οποία κατατέθηκε αίτηση άδειας κυκλοφορίας.

Σε καμία περίπτωση δεν προβλέπεται η χορήγηση από τον ΕΟΦ άδειας για χρήση των εγκεκριμένων φαρμάκων σε ενδείξεις διαφορετικές από αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 4.1 της Περίληψης Χαρακτηριστικών του Προϊόντος (SPC), δηλαδή για off-label use.

Ο ΕΟΦ έχει αρμοδιότητα να εξετάζει μόνο αιτήματα που εμπίπτουν στην «*παρηγορητική χρήση*» σύμφωνα με την ως άνω Υπουργική Απόφαση και τα οποία συνοδεύονται από τον επισυναπτόμενο κατάλογο δικαιολογητικών.

Σημειώνεται ότι η εμπλοκή των ίδιων των ασθενών ή των συγγενικών τους προσώπων για τη διαβίβαση ή υποστήριξη αιτημάτων των θεραπόντων ιατρών προς τον ΕΟΦ δεν συνάδει με την επιστημονική προσέγγιση του θέματος και δυσχεραίνει το έργο του ΕΟΦ. Οι θεράποντες ιατροί έχουν την υποχρέωση να συμβάλλουν στην θεραπεία των ασθενών με τη χορήγηση της καταλληλότερης εκάστοτε θεραπευτικής αγωγής σύμφωνα με την υφιστάμενη Νομοθεσία και τη Δεοντολογία.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ /ΕΟΦ

[Handwritten signature]
ΕΛΕΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μ. ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΥ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Υπουργική Απόφαση ΔΥΓ3α/Γ.Π.86209/2009 (ΦΕΚ Β 2157/2-10-2009)
2. Κατάλογος Δικαιολογητικών για υποβολή αιτήματος θεράποντος ιατρού προς τον ΕΟΦ για χορήγηση προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης «παρηγορητική χρήση»
3. Υποδείγματα δικαιολογητικών (Υπόδειγμα Αίτησης, Υπόδειγμα Έντυπου Πληροφόρησης Ασθενών, Υπόδειγμα Έντυπου Έγγραφης Συγκατάθεσης Ασθενών)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Γραφείο Προέδρου
Γραφείο Αντιπροέδρου
Διεύθυνση Φαρμακευτικών Μελετών και Έρευνας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Α/Α	ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1	Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης α) Γραφείο Υπουργού κας Ξενογιαννακοπούλου β) Διεύθυνση Φαρμάκων-Φαρμακείων γ) Διεύθυνση Δημόσιας Υγιεινής	Αριστοτέλους 17, 101 87 Αθήνα
2	Υπουργείο Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων Γενική Γραμματεία Κοιν. Ασφαλίσεων Δ/ση Ασφάλισης Ασθένειας & Μητρότητας (με την παράκληση ενημέρωσης των Ασφαλιστικών Ταμείων που παρέχουν Υγειονομική περίθαλψη)	Σταδίου 29, 101 10 Αθήνα
3	Δ.Υ.Π.Ε. (με την παράκληση να ενημερωθούν οι υγειονομικοί φορείς της περιφέρειας ευθύνης τους – Νοσοκομεία, Επιτροπές Φαρμακοεπαγρύπνησης νοσοκομείων κλπ) 1Η Δ.Υ.Π.Ε. ΑΤΤΙΚΗΣ Ζαχάρωφ 3 Τ.Κ. 115 21 Αθήνα 2Η Δ.Υ.Π.Ε ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΑΙΓΑΙΟΥ Θηβών 46-48 Τ.Κ. 185 43 Πειραιάς 3Η Δ.Υ.Π.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Αριστοτέλους 16 Τ.Κ. 546 23 Θεσσαλονίκη 4Η Δ.Υ.Π.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ Αριστοτέλους 16 Τ.Κ. 546 23 Θεσσαλονίκη 5Η Δ.Υ.Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Νικηταρά 18 Τ.Κ. 412 21 Λάρισα 6Η Δ.Υ.Π.Ε. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ, ΗΠΕΙΡΟΥ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Ν.Ε.Ο Πατρών-Αθηνών & Υπάτης 1 Τ.Κ. 264 41 7Η Δ.Υ.Π.Ε. ΚΡΗΤΗΣ Σμύρνης 26 Τ.Κ. 712 91 Τ.Θ. Ηράκλειο (Κοινοποίηση σε όλους τους Διευθυντές Κλινικών των Νοσοκομείων της Περιφέρειάς σας).	
4	Διευθύνσεις και Τμήματα Υγιεινής όλων των Νομαρχιών (με την παράκληση ενημέρωσης των υγειονομικών φορέων του Νομού - Ιατρικό Σύλλογο, Φαρμακευτικό Σύλλογο κλπ)	
5	Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Πλουτάρχου 3, 106 75 Αθήνα
6	Ε.Ι.Ν.Α.Π. (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Θεμιστοκλέους 34 & Ακαδημίας 1, 106 78 Αθήνα
7	Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Πειραιώς 134 & Αγαθημέρου, 118 54 Αθήνα

8	Π.Ε.Φ.Ν.Ι. (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Μιχαλακοπούλου 99, 115 27 Αθήνα
9	Πανελλήνιος Σύλλογος Νοσηλευτών (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Αμπελακίων 13, 115 22 Αθήνα
10	Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας ΕΚΕΠΥ	Λ. Κηφισίας 39, Μαρούσι 151 23
11	Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων ΚΕΕΛΠΝΟ	Αγράφων 3-5, Μαρούσι
12	ΙΚΑ-Φαρμακευτική Υπηρεσία	Αγ.Κωνσταντίνου 8, 10241 Αθήνα
13	ΟΓΑ - Κλάδος Φαρμ. Περιθαλψης	Πατησίων 30, 106 77 Αθήνα
14	ΟΠΑΔ	Μακεδονίας 8, Αθήνα
15	ΟΙΚΟΣ ΝΑΥΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Κ. Παλαιολόγου 15, 185 35 Πειραιάς
16	ΟΑΕΕ-ΤΕΒΕ, Δ/ση Παροχών	Σατωβριάνδου 18, 104 32 Αθήνα
17	ΓΕΣ	Δ/ση Υγειονομικού
18	ΓΕΝ	Δ/ση Υγειονομικού
19	ΓΕΑ	Δ/ση Υγειονομικού
20	Ελληνική Μαιευτική και Γυναικολογική Εταιρεία (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Αλκαίου 10, 115 28 Αθήνα
21	Ελληνική Νευρολογική Εταιρεία (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Αλκμάνος 10, 115 28 Αθήνα
22	Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία (με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη του)	Μιχαλακοπούλου 92, 115 28 Αθήνα
23	METROPOLITAN	Εθν.Μακαρίου 9 & Ελ.Βενιζέλου 1-18547Ν.ΦΑΛΗΡΟ
24	Ε.ΝΤΥΝΑΝ	Λ.Μεσογείων 107-11526 ΑΘΗΝΑ
25	Αγ.ΛΟΥΚΑΣ	55236 Πανόραμα ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
26	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ-Κλινική Ψυχικού	Άντερσεν 1-Ν.ΨΥΧΙΚΟ 11525 ΑΘΗΝΑ
27	ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ	Ασκληπείου 10 -57001 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
28	ΥΓΕΙΑ	Ερυθρού Σταυρού 4 – 15123 ΜΑΡΟΥΣΙ
29	Γ.ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	57010- Εξοχή ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
30	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ	Διστόμου 5-7 / 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ
31	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Περιφ.Οδός Ν.Ευκαρπίας 56248 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
32	ΕΥΡΟΜΕΔΙΚΑ-ΚΥΑΝΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Βιζύης-Βύζαντος 1 -54636 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

**ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΟΦ ΓΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΩΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΦΑΡΜΑΚΟ.**

ΘΕΡΑΠΩΝ ΙΑΤΡΟΣ:

Όνοματεπώνυμο:

Τίτλος θέσης:

Κλινική:

Νοσοκομείο:

Διεύθυνση:

Τηλ:

Fax:

Email:

Αριθμός εγκεκριμένων από τον ΕΟΦ Παρηγορητικών Θεραπειών του υπεύθυνου ιατρού την τελευταία πενταετία για το εν λόγω φάρμακο.

Αρχικά ασθενούς:

Ηλικία ασθενούς:

Ημερήσια δοσολογία:

Διάρκεια αγωγής:

Έναρξη θεραπείας:

Λήξη θεραπείας:

Εμπορικό ή κωδικό όνομα του φαρμακευτικού προϊόντος:

Κοινόχρηστη ονομασία (generic):

Φαρμακοτεχνική μορφή/περιεκτικότητα:

Οδός χορήγησης:

Ενδειξη για την οποία χορηγείται το φάρμακο:

Υπεύθυνος της άδειας κυκλοφορίας του Φαρμακευτικού Προϊόντος

Επωνυμία:

Όνοματεπώνυμο υπευθύνου επικοινωνίας:

Δ/ση:

Αριθμοί επικοινωνίας: Τηλέφωνο:

Fax:

Email:

Παρασκευαστής του Φαρμακευτικού Προϊόντος:

Επωνυμία:

Όνοματεπώνυμο υπευθύνου επικοινωνίας:

Διεύθυνση:

Αριθμοί επικοινωνίας: Τηλέφωνο:

Fax:

Email:

1) **Βεβαιώνεται ότι η δαπάνη θα καλυφθεί:**

(Βεβαίωση του αιτούντα ότι για την δαπάνη της θεραπείας ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 & 2 α της Υπ. Απόφασης ΔΥΓ3α/ΓΠ 86209/2009)

α) Από τον χορηγό (αναφέρεται ο χορηγός):

β) Από το ασφαλιστικό ταμείο* (αναφέρεται το ταμείο):

γ) Άλλη περίπτωση:(περιγράψτε):

2) **Έλαβα γνώση για την ατομική «πρώιμη πρόσβαση» στο φάρμακο:**

Ο Πρόεδρος του Επιστ. Συμβουλίου

για την/τον ασθενή με αρχικά:

Σφραγίδα, υπογραφή

3) **Έλαβα γνώση για την ατομική «πρώιμη πρόσβαση» στο φάρμακο:**

Ο Δ/ντής της Κλινικής

για την/τον ασθενή με αρχικά:

Σφραγίδα, υπογραφή

* Για να πληροφορηθείτε εάν η δαπάνη καλύπτεται από το ασφαλιστικό ταμείο του ασθενούς θα πρέπει να απευθυνθείτε σε αυτό.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

Ο ΑΙΤΩΝ (ΘΕΡΑΠΩΝ ΙΑΤΡΟΣ)

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΣΦΡΑΓΙΔΑ

**ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΦ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ
ΑΔΕΙΑΣ ΠΡΩΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΦΑΡΜΑΚΑ(ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ)**

1. Συμπληρωμένο έντυπο Αίτησης.(αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ)
2. Γνωμάτευση για τον ασθενή, όπου παρουσιάζεται η πορεία της ασθένειας και τα αποτελέσματα αντιμετώπισής της με τις ενδεδειγμένες θεραπείες.
- 3 α. Πίνακας των Κλινικών Μελετών των εγκεκριμένων από ρυθμιστικές αρχές, που αφορούν στην ένδειξη του προϊόντος για την οποία ζητείται η προσωρινή άδεια πρώιμης πρόσβασης.
β. Περίληψη των προκαταρκτικών αποτελεσμάτων των ως άνω μελετών, από τα οποία προκύπτει, ότι η σχέση οφέλους-κινδύνου είναι θετική για τον ασθενή.
γ. Κάθε διαθέσιμο στοιχείο για την τεκμηρίωση του αιτήματος(π.χ δημοσιευμένες μελέτες).
4. Δήλωση του Κατόχου Άδειας Κυκλοφορίας σχετικά με την κατάθεση αιτήματος έγκρισης της ένδειξης.
5. Έγγραφο δέσμευση του Κατόχου Άδειας Κυκλοφορίας ή του Χορηγού Κλινικής Μελέτης, ότι αναλαμβάνει κάθε υποχρέωση Φαρμακοεπαγρύπνησης.
6. Βεβαίωση του αιτούντα για την κάλυψη της δαπάνης.(εμπεριέχεται στην αίτηση)
7. Ενημέρωση του Δ/ντή της κλινικής(εμπεριέχεται στην αίτηση)
8. Ενημέρωση του Επιστημονικού Συμβουλίου του νοσοκομείου.(εμπεριέχεται στην αίτηση)
9. Βιογραφικό σημείωμα υπεύθυνου ερευνητή.
10. Έντυπο πληροφόρησης ασθενούς για τους κινδύνους και τις συνέπειες, πριν από τη χορήγηση του φαρμάκου και τη λήψη της ενυπόγραφης συγκατάθεσης (οδηγίες αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ)
11. Υπογεγραμμένο έντυπο συγκατάθεσης ασθενούς.(αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ)
- 12 . Υπεύθυνη Δήλωση του ιατρού, ότι έχει πλήρη επίγνωση της προσωπικής ευθύνης που αναλαμβάνει για τη χορήγηση μη εισέτι εγκεκριμένου φαρμάκου(ή μη εισέτι εγκεκριμένης ένδειξης)και ότι θα ακολουθήσει όλες τις υποχρεώσεις περί φαρμακοεπαγρύπνησης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 284, ΧΟΛΑΡΓΟΣ 155 62
Διεύθυνση: Φαρμ/κών Μελετών & Έρευνας

Κωδικός ΕΟΦ:
(Συμπληρώνεται από τον ΕΟΦ)

ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ για προσωρινή πρόωμη πρόσβαση σε φάρμακο

ΔΗΛΩΝΩ ΟΤΙ:

- Έχω διαβάσει το έντυπο πληροφόρησης/ ενημερωθεί **ΝΑΙ/ΟΧΙ**
- Μου δόθηκε η δυνατότητα να υποβάλλω ερωτήσεις και να συζητήσω τα θέματα που αφορούν την Παρηγορητική Θεραπεία με το γιατρό..... **ΝΑΙ/ΟΧΙ**
- Μου δόθηκαν ικανοποιητικές απαντήσεις και πληροφορίες σε όλες μου τις ερωτήσεις **ΝΑΙ/ΟΧΙ**
- Γνωρίζω ότι διατηρώ το δικαίωμα να αποσύρω την συγκατάθεσή μου, για τη συμμετοχή μου στην Παρηγορητική Θεραπεία, ανά πάσα στιγμή και χωρίς υποχρέωση να εξηγήσω τους λόγους **ΝΑΙ/ΟΧΙ**
- Γνωρίζω ότι αποσπάσματα των ιατρικών μου Αρχείων, σχετικά με την συμμετοχή μου στην Παρηγορητική Θεραπεία, μπορεί να ελεγχθούν από τις Ελληνικές Αρχές ή από το χορηγό με την προϋπόθεση ότι όλες οι προσωπικές πληροφορίες θα χρησιμοποιηθούν ως ΑΥΣΤΗΡΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. **ΝΑΙ/ΟΧΙ**
- Είχα αρκετό χρόνο να πάρετε την απόφασή σας ; **ΝΑΙ/ΟΧΙ**
- Δέχομαι να λάβω αυτή την Παρηγορητική Θεραπεία ; **ΝΑΙ/ΟΧΙ**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΣΘΕΝΟΥΣ(Κεφαλαία): **ΥΠΟΓΡΑΦΗ-Ημ/νία**

Δ/ΝΣΗ & ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΘΕΡΑΠ. ΙΑΤΡΟΥ(Κεφ): **ΥΠΟΓΡΑΦΗ-Ημ/νία**

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε περίπτωση ανηλίκων ασθενών θα πρέπει να συμφωνούν / συνυπογράφουν και οι δύο γονείς.

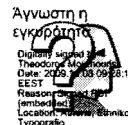
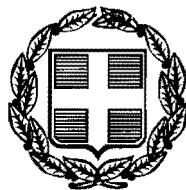

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 284, ΧΟΛΑΡΓΟΣ 155 62
Διεύθυνση: Φαρμ/κών Μελετών & Έρευνας

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ

- 1) Περιγραφή του σκοπού της Παρηγορητικής Θεραπείας και της αναμενόμενης διάρκειας συμμετοχής του ασθενούς.
- 2) Τους τυχόν αναμενόμενους κινδύνους για τον ασθενή.
- 3) Περιγραφή των οφελών για τον ασθενή.
- 4) Ενημέρωση για την εχεμύθεια του ιστορικού του φακέλου του ασθενούς και την περίπτωση ελέγχου αυτών από την εταιρεία χορηγό ή τον ΕΟΦ, ή άλλων Αρχών από άλλα κράτη.
- 5) Προσδιορισμός του ατόμου ή των ατόμων στον/ στους οποίους θα απευθυνθεί ο ασθενής (Δ/νσεις, τηλέφωνα για όλο το 24ωρο) με τυχόν ερωτήσεις για την Παρηγορητική Θεραπεία.
- 6) Ενημέρωση ότι η συμμετοχή είναι εθελοντική και ότι ο ασθενής έχει το δικαίωμα να σταματήσει χωρίς επιπτώσεις στην ιατρική περίθαλψή του.
- 7) Ενημέρωση ότι η συγκεκριμένη αγωγή ή διαδικασία ενδέχεται να φέρει κινδύνους για τον ασθενή, οι οποίοι δεν είναι γνωστοί.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2157

2 Οκτωβρίου 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Τροποποίηση - συμπλήρωση του Οργανισμού του Γενικού Νοσοκομείου Καλαμάτας.....	1
Εγκατάσταση της Β΄ Παθολογικής Κλινικής μετά του Ομώνυμου Εργαστηρίου της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και των ειδικών μονάδων που την απαρτίζουν, στο Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ.....	2
Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χορήγησης προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης («παρηγορητική χρήση»).....	3

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Υ4α/125201/08	(1)
Τροποποίηση - συμπλήρωση του Οργανισμού του Γενικού Νοσοκομείου Καλαμάτας.	

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Των άρθρων 6 και 11 του ν. 2889/2001 «Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 37/Α'), όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3759/2009 «Ρύθμιση όρων απασχόλησης των νοσοκομειακών ιατρών του ΕΣΥ, σύμφωνα με το π.δ. 76/2005 και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 43/Α').

β) Του άρθρου 25 παρ. 1 του ν. 1397/1983 «Εθνικό Σύστημα Υγείας» (ΦΕΚ 143/Α') όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3754/2009 «Ρύθμιση όρων απασχόλησης των Νοσοκομειακών Ιατρών του ΕΣΥ σύμφωνα με το π.δ. 76/2005 και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 43/Α'/2009).

γ) Του άρθρου 34 του ν. 2519/1997 «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του ΕΣΥ, οργάνωση των υγειονομικών υπηρεσιών, ρυθμίσεις για το φάρμακο και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 165/Α').

δ) Του ν. 3329/2005 «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 81/Α').

ε) Του ν. 3527/2007 «Κύρωση συμβάσεων υπέρ Νομικών Προσώπων εποπτευόμενων από το Υπουργείο

Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ 25/Α').

στ) Του π.δ/τος 87/1986 «Ενιαίο Πλαίσιο Οργάνωσης Νοσοκομείων» (ΦΕΚ 32/Α').

ζ) Του άρθρου 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ/τος 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98) και το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της απόφασης αυτής:

α) Για τη νεοσυσταθείσα Μονάδα Αιμοδυναμικής δεν θα προκληθεί δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού δεδομένου ότι θα λειτουργήσει σε χώρο που θα διαμορφωθεί και θα εξοπλισθεί κατόπιν δωρεάς της Βιομηχανίας Καρέλια και του πλειοκτήτου Β. Κωνσταντόπουλου.

β) Η ετήσια δαπάνη 75.000 € περίπου που προκαλείται λόγω αύξησης θέσεων προσωπικού θα καλυφθεί από τις εγγεγραμμένες για το σκοπό αυτό πιστώσεις στο προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης (Ε.Φ. 15-210 ΚΑΕ ομάδος 0200). Επιπλέον προκαλείται δαπάνη 3000 € περίπου σε βάρος του προϋπολογισμού του Νοσοκομείου για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων της νέας Μονάδας.

2. Την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ. 1/25873/2007 απόφαση ανάθεσης αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών Χρήστο Ζώη και Αθανάσιο Νάκο (ΦΕΚ Β' 1950).

3. Την υπ' αριθμ. 1666/ΔΙΟΕ89/13.1.2009 απόφαση καθορισμού αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 40).

4. Την υπ' αριθμ 18/6.11.2008 απόφαση του Δ.Σ. του Γ.Ν. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, την με ημερομηνία 2.11.2000 επιστολή της Καπνοβιομηχανίας Καρέλια Α.Ε., καθώς και το υπ' αριθμ. 04-02057/3.6.2004 έγγραφο της CE Medical Systems Transmedica.

5. Την υπ' αριθμ 980/9.9.2008 απόφαση της Δ. 6ης ΥΠΕ Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Ηπείρου και Δυτ. Ελλάδας.

6. Το υπ' αριθμ ΔΥ8β/29.1.2009 Υ.Σ. της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης.

7. Την υπ' αριθμ. 28/29.1.2009 απόφαση του ΚΕ.Σ.Υ.ΠΕ (θέμα 14'), αποφασίζουμε:

Η υπ' αριθμ. Υ4α/ ΓΠ 68626/03 (ΦΕΚ 160/Β'/2004) κοινή υπουργική απόφαση «Αναμόρφωση του Οργανισμού του Γενικού Νοσοκομείου Καλαμάτας» όπως έχει τροπο-

ποιηθεί και ισχύει με την υπ' αριθμ. Υ4α/ 31989/12.1.2007 (ΦΕΚ 46/Β'/2007) επίσης κοινή υπουργική απόφαση τροποποιείται ως ακολούθως :

Άρθρο 1

Στο άρθρο 6 «Διάρθρωση Ιατρικής Υπηρεσίας» και στις Μονάδες του Παθολογικού Τομέα προστίθεται μία (1) Αιμοδυναμική Μονάδα.

Κατά τα λοιπά το τροποποιούμενο και συμπληρωμένο άρθρο παραμένει ως έχει.

Άρθρο 2

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 17 «Στελέχωση της Ιατρικής Υπηρεσίας» στην Κατηγορία ΔΕ συνιστώνται δύο (2) θέσεις στο κλάδο ΔΕ Χειριστών Ιατρικών Μηχανημάτων και ο εν λόγω κλάδος διαμορφώνεται ως ακολούθως : ΚΛΑΔΟΣ ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ : Δέκα οκτώ (18) θέσεις.

Κατά τα λοιπά το τροποποιούμενο και συμπληρωμένο άρθρο παραμένει ως έχει.

Άρθρο 3

Συνιστάται μία (1) θέση ειδικευμένου ιατρού ΕΣΥ, ειδικότητας χειρουργικής Θώρακα η οποία προστίθεται στον οργανισμό του Γ.Ν ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΥΦΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ   ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΧΡ. ΖΩΗΣ   **ΝΙΚ. ΛΕΓΚΑΣ**
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΔΗΜ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθμ. Υ4α/79237 (2)
Εγκατάσταση της Β' Παθολογικής Κλινικής μετά του Ομωνύμου Εργαστηρίου της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και των ειδικών μονάδων που την απαρτίζουν, στο Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ -
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1397/1983 (ΦΕΚ 143 Α').

Τις διατάξεις του εδαφ. β), της παρ. 14, του άρθρου 13 ν. 2889/2001 (ΦΕΚ 37 Α').

Την υπ' αριθμ. 59436/Β1 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός του εσωτερικού κανονισμού της Β' Παθολογικής Κλινικής μετά του Ομωνύμου Εργαστηρίου της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών», που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 808/Β'/4.7.2006, όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 1632/Β'/7.11.2006.

Το απόσπασμα πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στη συνεδρία της 15ης Απριλίου 2008, το οποίο διαβιβάστηκε με το υπ' αριθμ. 98740/Β1/1.9.2008 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας όπου

ζητήθηκε η εγκατάσταση της Β' Παθολογικής Κλινικής μετά του Ομωνύμου Εργαστηρίου στο Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ.

Οι υπ' αριθμ. 33/27.12.2007 και 20/14.7.2008 αποφάσεις ΔΣ του Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ.

Το υπ' αριθμ. 111/28.7.2008 έγγραφο του Διευθυντή της Β' Παν. Παθολογικής Κλινικής και του Ομωνύμου Εργαστηρίου Καθηγητή Α.Ι. Αρχιμανδρίτη.

Το υπ' αριθμ. 20908/25.9.2008 έγγραφο - εισήγηση του Διοικητή της 1ης ΥΠΕ ΑΤΤΙΚΗΣ.

Την υπ' αριθμ. 37876/2004 απόφαση «Καθορισμού αρμοδιοτήτων Υφυπουργών στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».

Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα νομοθεσίας για τη Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98Α') και το γεγονός ότι δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης.

Το γεγονός ότι η εν λόγω Πανεπιστημιακή κλινική είχε εγκατασταθεί στο Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ με ΒΔ (ΦΕΚ 84/τ. Α'/10.3.1956) και λειτουργεί ήδη σε αυτό.

Η υπ' αριθμ. 6 απόφαση της 39ης Ολομέλειας του ΚΕΣΥ/ 25.8.1986 «Ενδοσκοπική Χειρουργική».

Η υπ' αριθμ. 6 απόφαση της 221ης Ολομέλειας του ΚΕΣΥ/25.6.2009, όπως αυτή έγινε δεκτή εν μέρει από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αποφασίζουμε:

Εγκαθίσταται και λειτουργεί στα πλαίσια Παθολογικού Τομέα της Ιατρικής Υπηρεσίας του Γ.Ν.Α.ΘΗΝΩΝ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ» η Β' Παθολογική Κλινική μετά του Ομωνύμου Εργαστηρίου της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ, η οποία θα λειτουργεί σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της, όπως αυτός ισχύει.

Η εν λόγω κλινική συγκροτείται από τις κάτωθι ειδικές μονάδες:

Διαβητολογική μονάδα
Μονάδα μοριακής βιολογίας
Μονάδα βιοιατρικής τεχνολογίας
Μονάδα βιοστατιστικής
Μονάδα Λοιμώξεων
Μονάδα Κλινικής Ανοσολογίας - Ρευματολογίας
Μονάδα Αιματολογίας
Μονάδα HIV-AIDS
Μονάδα Ογκολογίας
Μονάδα Πνευμονικών Νόσων

Στη κλινική λειτουργούν εξωτερικό ιατρεία.

Η δύναμη της Κλινικής δεν υπερβαίνει τις σαράντα πέντε (45) κλίνες και πρέπει να έχει επιστημονικό υπεύθυνο για τη λειτουργία της.

Τα μέλη ΔΕΠ, που υπηρετούν στην παραπάνω κλινική, υποχρεούνται σε εφημερία για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών και παροχής επείγουσας περίθαλψης, σύμφωνα με τα όσα ισχύουν κάθε φορά για την εφημερία των νοσοκομείων.

Το προσωπικό που υπηρετεί στην παραπάνω κλινική, συνεργάζεται με τα αντίστοιχα τμήματα της Ιατρικής Υπηρεσίας, όλων των Νοσοκομείων της 1ης ΥΠΕ ΑΤΤΙΚΗΣ στην οποία και υπάγεται, για την ανάπτυξη και αναβάθμιση του επιπέδου της εκπαίδευσης και παροχής υπηρεσιών υγείας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΥΦΥΠ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ ΔΗΜ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθμ. ΔΥΓ3α/Γ.Π. 86209 (3)
[Redacted text]

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις:

1. Του ν. 1316/1983 (Α' 3), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
3. Του Κανονισμού (ΕΚ) 726/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 «για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών χορήγησης άδειας και εποπτείας όσον αφορά τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων» (ΕΕ L136/30.4.2004).
4. Της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3(α)/83657/2005 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την αντίστοιχη κοινοτική στον τομέα της παραγωγής και της κυκλοφορίας φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση, σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 2001/1983/ΕΚ Οδηγία «περί κοινοτικού κώδικα για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση», όπως τροποποιήθηκε από τις υπ' αριθμ. 2004/27/ΕΚ, 2004/24/ΕΚ Οδηγίες για τα παραδοσιακά φάρμακα φυτικής προέλευσης και το άρθρο 31 της υπ' αριθμ. 2002/1998/ΕΚ Οδηγίας για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινου αίματος και συστατικών αίματος (Β' 59/2006).
5. Της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3/89292/2003 κοινής υπουργικής απόφασης «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη κοινοτική σύμφωνα με την Οδηγία 2001/20/ΕΚ της 4ης Απριλίου 2001 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή ορθής κλινικής πρακτικής κατά τις κλινικές μελέτες φαρμάκων προοριζομένων για τον άνθρωπο» (Β' 1973).
6. Της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3(α)69150/2004 κοινής υπουργικής απόφασης «Σύσταση και κανονισμός λειτουργίας της Εθνικής επιτροπής Δεοντολογίας (ΕΕΔ) για Κλινικές Μελέτες» (Β' 1503).
7. Της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3α/79602/2007 κοινής υπουργικής απόφασης, Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη Κοινοτική σύμφωνα με την Οδηγία 2005/28/ΕΚ της 8ης Απριλίου 2005 «για τον καθορισμό αρχών και λεπτομερών κατευθυντήριων γραμμών για την ορθή κλινική πρακτική όσον αφορά τα δοκιμαζόμενα φάρμακα που προορίζονται για τον άνθρωπο, καθώς

και των απαιτήσεων για την έγκριση της παρασκευής ή εισαγωγής τέτοιων προϊόντων». Τροποποίηση της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3α/89292/31.12.2003 (Β' 1973) κοινής υπουργικής απόφασης «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη Κοινοτική σύμφωνα με την Οδηγία 2001/20/ΕΚ της 4ης Απριλίου 2001 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή ορθής κλινικής πρακτικής κατά τις κλινικές μελέτες φαρμάκων προοριζομένων για τον άνθρωπο» (Β' 64).

8. Της υπ' αριθμ. Γ.Π. οικ. 9559/2009 (Β' 85/2009) κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης «περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων».

9. Την υπ' αριθμ. 0-102/4.5.2009 απόφαση του Δ.Σ./ΕΟΦ.

10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση θεσπίζονται διατάξεις που καθορίζουν τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία έκδοσης από τον ΕΟΦ προσωρινής άδειας για την πρώτη πρόσβαση σε φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση, κατ' εξαίρεση του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3(α)/83657/2005 (ΦΕΚ Β' 59/24.1.2006) κοινής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Ως «πρώιμη πρόσβαση» σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης («παρηγορητική χρήση») νοείται η διάθεση, για ανθρωπιστικούς λόγους σε μια ομάδα πασχόντων από νόσο που δημιουργεί χρόνια ή σοβαρή αναπηρία ή κίνδυνο ζωής για την οποία δεν έχει επιτευχθεί ικανοποιητική θεραπεία με εγκεκριμένα φάρμακα, ενός φαρμάκου που εμπίπτει είτε στις κατηγορίες του άρθρου 3 παρ. 1 και 2 του Κανονισμού 726/2004 είτε στις κατηγορίες του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3(α)/83657/2005 (ΦΕΚ Β' 59/24.1.2006) κοινής υπουργικής απόφασης και το οποίο είτε αποτελεί το αντικείμενο αίτησης άδειας κυκλοφορίας σύμφωνα με τις διαδικασίες του προαναφερόμενου Κανονισμού ή της προαναφερόμενης Υπουργικής απόφασης είτε βρίσκεται σε στάδιο κλινικών μελετών και ειδικότερα σε στάδιο ανάλυσης δεδομένων κλινικής μελέτης, που κατ' αρχήν οδηγούν σε θετικά αποτελέσματα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΔΥΓ3/89292/2003 κοινή υπουργική απόφαση περί κλινικών μελετών φαρμάκων προοριζομένων για τον άνθρωπο (ΦΕΚ Β' 1973) και τις συναφείς υπ' αριθμ. ΔΥΓ3(α)69150/2004 (ΦΕΚ Β' 1503) και ΔΥΓ3α/79602/2007 (ΦΕΚ Β' 64) κοινές υπουργικές αποφάσεις.

Η χορήγηση φαρμάκου πρώιμης πρόσβασης δεν αποτελεί κλινική μελέτη.

2. «Ομαδικό πρόγραμμα πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο»: τίθεται σε εφαρμογή, κατόπιν αδειάς του ΕΟΦ, υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους της παρούσας για συγκεκριμένη ομάδα ή υπο-ομάδα ασθενών που εντάσσονται σε ένα γενικό, ομαδικό πρόγραμμα θεραπείας και παρακολούθησης, βάσει των αναλυτικών κριτηρίων

που περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο θεραπευτικό πρωτόκολλο, για τη χορήγηση φαρμάκου πρώιμης πρόσβασης, εφόσον βεβαίως συνάγεται, βάσει των διαθέσιμων δεδομένων, ότι η σχέση οφέλους / κινδύνου είναι θετική υπέρ του προσδοκώμενου οφέλους.

3. «Υπεύθυνος ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο» είναι ο αιτών την άδεια κυκλοφορίας ή, κατά περίπτωση, ο χορηγός της κλινικής μελέτης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 περ. ε) της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3/89292/2003 κοινής υπουργικής απόφασης, ο οποίος φέρει την πλήρη ευθύνη για την εκπόνηση, θέση σε εφαρμογή και τήρηση των όρων και προϋποθέσεων πρώιμης πρόσβασης, του ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης, για την τήρηση αρχείων, καθώς και για κάθε συνέπεια από τη λήψη του φαρμάκου.

4. «Ατομική άδεια πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο»: τίθεται σε εφαρμογή υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους της παρούσας, σε εξαιρετικές, ειδικά αιτιολογημένες περιπτώσεις για συγκεκριμένο ασθενή, κατ' αίτηση του θεράποντος ιατρού του νοσοκομείου και υπό την αποκλειστική και απεριόριστη ευθύνη του, εφόσον βεβαίως συνάγεται, βάσει των διαθέσιμων δεδομένων, ότι η σχέση οφέλους / κινδύνου είναι θετική υπέρ του προσδοκώμενου οφέλους και εφόσον από τα υπάρχοντα επιδημιολογικά στοιχεία επιπολασμού και επίπτωσης της νόσου προκύπτει ότι στον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόκειται για σπάνιο νόσημα που χρήζει θεραπείας με ορφανό φάρμακο, σύμφωνα με τους οικείους ορισμούς ή πρόκειται για εξαιρετικά επείγουσα περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ότι η όποια καθυστέρηση λήψης κατάλληλης θεραπείας θα επιφέρει το θάνατο του ασθενούς ή τη μη αναστρέψιμη βλάβη της υγείας του.

5. «Υπεύθυνος ατομικής άδειας πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο» είναι αποκλειστικά και μόνο ο θεράπων ιατρός του νοσοκομείου, ο οποίος αιτείται και αιτιολογεί την αναγκαιότητα χορήγησης του εν λόγω φαρμάκου στον συγκεκριμένο ασθενή.

Διαδικασία και προϋποθέσεις πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακο ανθρώπινης χρήσης.

Άρθρο 3

Ομαδικό πρόγραμμα

Πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο

1. Ο Υπεύθυνος ομαδικού προγράμματος «πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο» επεξεργάζεται και θεσπίζει ένα «ομαδικό πρόγραμμα πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο» είτε με δική του πρωτοβουλία είτε ύστερα από αίτημα νοσοκομειακού ιατρού, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των ασθενών.

2. Ο Υπεύθυνος «ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο», πριν τη θέση σε εφαρμογή του ομαδικού προγράμματος, υποβάλλει στον ΕΟΦ α) έγγραφο που περιλαμβάνει περιγραφή του ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης, τα κριτήρια ένταξης ασθενών στο πρόγραμμα, την ένδειξη για την οποία προορίζεται η χορήγηση του φαρμάκου, τη διάρκεια του προγράμματος, τη δέσμευση ανάληψης από την εταιρεία της δαπάνης του κόστους του φαρμάκου και χορήγησής του, την τύχη των μη διατεθέντων φαρμάκων, τη δέσμευση γνωστοποίησης κάθε σοβαρής ανεπιθύμητης ενέργειας και υποβολής περιοδικών αναφορών ανεπιθύμητων ενεργειών ανάλογα με τη διάρκεια

του προγράμματος, τη φύση της θεραπείας και τους κινδύνους που ενέχει η λήψη του φαρμάκου, καθώς και τα στοιχεία της προτεινόμενης Περίληψης Χαρακτηριστικών Προϊόντος (Π.Χ.Π.), κατά περίπτωση, και της τυχόν εγκριθείσας σε άλλο Κράτος μέλος, β) έντυπο «συγκατάθεσης του ασθενούς μετά από ενημέρωση», το οποίο θα χορηγείται στους ασθενείς που μετέχουν στο πρόγραμμα από τον υπεύθυνο θεράποντα ιατρό του νοσοκομείου, με δική του μέριμνα και ευθύνη, γ) αντίγραφο της κατατεθείσας αίτησης άδειας κυκλοφορίας με την προτεινόμενη Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος (Π.Χ.Π.) και Φύλλο Οδηγιών Χρήσης (Φ.Ο.Χ.) στην ελληνική γλώσσα, καθώς και περιλήψεις όλων των κλινικών μελετών που υποβλήθηκαν προς τεκμηρίωση της αίτησης άδειας κυκλοφορίας και αφορούν στη συγκεκριμένη ασθένεια ή, εφόσον το φάρμακο βρίσκεται στο στάδιο των κλινικών μελετών, περίληψη των αποτελεσμάτων των κλινικών μελετών που έχουν διεξαχθεί για τη συγκεκριμένη ασθένεια και από τα οποία προκύπτει κατ'αρχήν ότι η σχέση ωφέλειας / κινδύνου είναι ευνοϊκή για τον ασθενή, δ) Υπόδειγμα της επισήμανσης ειδικά για τη χρήση στα πλαίσια του ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 9 του παρόντος άρθρου, ε) τη συμμόρφωση με την εκάστοτε τελευταία έκδοση των λεπτομερών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τα φάρμακα πρώιμης πρόσβασης που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στ) Υπεύθυνη δήλωση ιατρού της αντίστοιχης ειδικότητας ότι έχουν εξαντληθεί ή με βεβαιότητα θα εξαντληθούν οι υπάρχουσες θεραπείες, ζ) εάν πρόκειται για φάρμακο για το οποίο διεξάγονται κλινικές μελέτες, θα πρέπει αυτές να βρίσκονται στο τελικό στάδιο και να υπάρχουν προκαταρκτικά αποτελέσματα, ευνοϊκά για τους ασθενείς για τους οποίους προορίζεται. Στην περίπτωση αυτή, θα υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του υπεύθυνου πρώιμης πρόσβασης ότι δεσμεύεται να καταθέσει αίτηση για χορήγηση άδειας κυκλοφορίας εντός του αμέσως επόμενου χρονικού διαστήματος και, πάντως, όχι πέραν των 7 μηνών από την υποβολή αιτήματος χορήγησης προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο, η) Κάθε διαθέσιμο στοιχείο σχετικά με την ποιότητα, ασφάλεια, αποτελεσματικότητα, καθώς και τις συνθήκες ασφαλούς χορήγησης του φαρμάκου, θ) Τυχόν θετική αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων ή της αρμόδιας Αρχής άλλου Κράτους μέλους και Αναλυτικές πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 83 παρ. 2 του Κανονισμού 726/2004/ΕΚ και τις σχετικές κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές ι) Υπεύθυνη δήλωση του υπεύθυνου πρώιμης πρόσβασης ότι δεν υπάρχει απόρριψη σχετικού αιτήματός του ή οιαδήποτε σχετική αρνητική γνώμη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων ή την Committee for Medicinal Products for Human Use (CHMP) (Επιτροπή Φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση, η οποία ανήκει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων) ή άλλο Κράτος μέλος, ια) Κάθε εν γένει διαθέσιμη πληροφορία που να καθιστά δυνατή την αξιολόγηση της ασφάλειας και αποτελεσματικότητας του φαρμάκου για την συγκεκριμένη ομάδα ή υπό-ομάδα ασθενών στα πλαίσια της πρώιμης πρόσβασης και που τεκμηριώνει τη βασιμότητα της αίτησης.

3. Η ένδειξη πρώιμης πρόσβασης πρέπει να ταυτίζεται με την ένδειξη για την οποία διεξάγονται κλινικές

μελέτες ή για την οποία κατατέθηκε αίτηση άδειας κυκλοφορίας.

4. Ο ΕΟΦ, εφόσον υποβληθεί αίτηση με πλήρη φάκελο αξιολογεί τα υποβαλλόμενα στοιχεία, μόνο μετά από θετική Εισήγηση ειδικού εμπειρογνώμονα, τον οποίο ορίζει ο ΕΟΦ για κάθε περίπτωση και αποφαίνεται για την έκδοση ή μη της αιτούμενης προσωρινής άδειας μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Δεοντολογίας (ΕΕΔ). Σε περίπτωση που η Εισήγηση της (ΕΕΔ) είναι αρνητική, ο ΕΟΦ απορρίπτει την αίτηση.

5. Η εν λόγω άδεια χορηγείται πάντοτε για συγκεκριμένη ένδειξη και ορισμένο χρόνο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος, με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι όροι έγκρισής της και υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων τόσο στην παρούσα παράγραφο όσο και στην παρ. 2 του άρθρου 5 της παρούσας. Σε κάθε περίπτωση, ο ΕΟΦ δύναται να θέσει επιπλέον όρους, δεσμεύσεις και προϋποθέσεις, να αναστέλλει ή να ανακαλεί οποτεδήποτε την εν λόγω προσωρινή άδεια εφόσον συντρέχουν λόγοι προστασίας της δημόσιας υγείας ή εκλείψουν οι προϋποθέσεις χορήγησής της ή διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων αυτών.

6. Ο Υπεύθυνος «πρώιμης πρόσβασης» ενημερώνει τους ιατρούς του νοσοκομείου για τη διαθεσιμότητα του ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης και τους ειδικότερους όρους υλοποίησής του.

7. Ο Υπεύθυνος «πρώιμης πρόσβασης» δηλώνει αμελλητί στον ΕΟΦ τα συγκεκριμένα Νοσοκομεία, θεράποντες ιατρούς και, ανά τρίμηνο τους ασθενείς, που εντάχθηκαν στο εγκεκριμένο «Ομαδικό Πρόγραμμα Πρώιμης Πρόσβασης», καταθέτοντας και τη σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου του κάθε Νοσοκομείου, καθώς και του Διευθυντή της Κλινικής.

8. Το φάρμακο που αποτελεί αντικείμενο προσωρινής άδειας πρώιμης πρόσβασης διακινείται με ευθύνη του υπεύθυνου φαρμακοποιού του Νοσοκομείου.

9. Στην επισήμανση των φαρμάκων που χορηγούνται μετά την έγκριση ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης αναφέρονται:

α. η ονομασία του φαρμάκου ή εφόσον υφίσταται η κωδική ονομασία και το δραστικό συστατικό ή τα δραστικά συστατικά,

β. όνομα ή επωνυμία, κατά περίπτωση, έδρα, αριθμός τηλεφώνου και λοιπά στοιχεία του υπευθύνου του προγράμματος,

γ. η φαρμακοτεχνική μορφή και η οδός χορήγησης,

δ. ο αριθμός παρτίδας και η ημερομηνία λήξης,

ε. οι συνθήκες αποθήκευσης,

στ. οδηγίες για τη χρήση (μπορεί να γίνεται παραπομπή σε φύλλο οδηγιών ή άλλο επεξηγηματικό έγγραφο),

ζ. η φράση «Φάρμακο πρώιμης πρόσβασης - δεν πωλείται».

10. Ο ΕΟΦ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του κατάλογο των φαρμάκων που αποτελούν αντικείμενο εγκριθέντος ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης.

Άρθρο 4

Ένταξη ασθενών

στο Ομαδικό Πρόγραμμα Πρώιμης πρόσβασης

1. Την ευθύνη ένταξης ή μη συγκεκριμένων ασθενών στο ομαδικό Πρόγραμμα Πρώιμης πρόσβασης φέρει ο

Υπεύθυνος «πρώιμης πρόσβασης», ύστερα από αίτημα του θεράποντος ιατρού.

2. Η αίτηση του θεράποντος ιατρού του νοσοκομείου προς τον Υπεύθυνο «ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης» πρέπει να είναι έγγραφη, ανά ασθενή, αναφέροντας μόνο τα αρχικά του ονόματος του τελευταίου ή άλλο κωδικό, ο οποίος δύναται να τον ταυτοποιήσει, αν παραστεί ανάγκη και να περιέχει τις ακόλουθες δηλώσεις:

α) ότι έχει πλήρη επίγνωση της προσωπικής ευθύνης που αναλαμβάνει για τη χορήγηση μη εισέτι εγκεκριμένου φαρμάκου

β) ότι οι ασθενείς στους οποίους προτίθεται να χορηγήσει το φάρμακο πάσχουν από νόσο που δημιουργεί χρόνια ή σοβαρή αναπηρία ή κίνδυνο ζωής και δεν επιδέχεται ικανοποιητική θεραπεία με εγκεκριμένα στην Ελλάδα φάρμακα, περιγράφοντας ταυτόχρονα τη συγκεκριμένη νόσο και τις θεραπείες που ήδη χρησιμοποιήθηκαν.

γ) ότι θα ενημερώσει πλήρως και κατάλληλα τον ασθενή ή, σε περίπτωση ανικανότητας του τελευταίου, το νόμιμο εκπρόσωπό του, για τη σημασία, τις συνέπειες και τους κινδύνους από τη λήψη του εν λόγω φαρμάκου.

δ) ότι δεν θα χορηγήσει το φάρμακο σε ασθενή εφόσον, ο ίδιος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του σε περίπτωση ανικανότητας, δεν έχει προηγουμένως υπογράψει και παραδώσει σε αυτόν το έντυπο «συγκατάθεσης του ασθενή μετά από ενημέρωση».

3. Ο Υπεύθυνος «ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης» εξετάζει κάθε αίτηση ένταξης συγκεκριμένου ασθενή προκειμένου να διαπιστώσει εάν εντάσσεται στο ομαδικό πρόγραμμα πρώιμης πρόσβασης ή όχι και ενημερώνει εγκαίρως τον θεράποντα ιατρό του νοσοκομείου για την αποδοχή ή μη του συγκεκριμένου ασθενή του. Σε περίπτωση που αποδέχεται την ένταξη του ασθενή, θέτει το φάρμακο στη διάθεση του θεράποντα ιατρού του νοσοκομείου, σύμφωνα με τους καθορισθέντες όρους χορήγησής του. Σε περίπτωση απόρριψης της ένταξης συγκεκριμένου ασθενή στο πρόγραμμα, οι λόγοι απόρριψης αιτιολογούνται ειδικά.

Άρθρο 5

Διάρκεια του ομαδικού προγράμματος πρώιμης πρόσβασης

1. Η διάρκεια του προγράμματος είναι ορισμένη και δεν υπερβαίνει το ένα έτος. Παράταση δύναται να δοθεί μόνο εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι όροι έγκρισής του και αιτιολογείται ειδικά και επαρκώς για λόγους δημόσιας υγείας. Το σχετικό αίτημα θα υποβάλλεται με πλήρη φάκελλο, μαζί με αντίγραφο της κατατεθείσας αίτησης χορήγησης άδειας κυκλοφορίας, τουλάχιστον δύο μήνες πριν από τη λήξη της χορηγηθείσας προσωρινής άδειας.

2. Μόλις το εν λόγω φάρμακο εγκριθεί η προσωρινή άδεια πρώιμης πρόσβασης παύει να ισχύει και ο Υπεύθυνος πρώιμης πρόσβασης ενημερώνει άμεσα τον θεράποντα ιατρό του νοσοκομείου και τους συμμετέχοντες ασθενείς, στους οποίους το φάρμακο χορηγείται εφεξής κατά τους όρους της άδειας κυκλοφορίας.

3. Σε περίπτωση που η αίτηση άδειας κυκλοφορίας απορριφθεί για ουσιαστικούς λόγους παύει αυτοδικαίως να ισχύει η προσωρινή άδεια πρώιμης πρόσβασης, ενώ

αν απορριφθεί για λόγους τυπικούς εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6

Τροποποιήσεις

Κάθε ουσιώδης τροποποίηση του προγράμματος υποβάλλεται εκ νέου στον ΕΟΦ για έγκριση. Ως ουσιώδης νοείται κάθε τροποποίηση που αφορά στη σωματική ή ψυχική ασφάλεια ή ακεραιότητα του ασθενή, την εξέλιξη του προγράμματος, την ποιότητα, ασφάλεια ή αποτελεσματικότητα του φαρμάκου ενόψει της πρώιμης χρήσης του. Κάθε άλλη τροποποίηση γνωστοποιείται αμελλητί στον ΕΟΦ, μαζί με την οικεία απόφαση του Επιστημονικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου και τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή της Κλινικής, εφόσον πρόκειται για προσθήκη ή αντικατάσταση Νοσοκομείου ή θεράποντος ιατρού.

Για τη δυνατότητα θέσης σε εφαρμογή των σκοπούμενων τροποποιήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 3 και 4 της παρούσας.

Άρθρο 7

Λοιπές Υποχρεώσεις του Υπεύθυνου πρώιμης πρόσβασης

Πέραν των οριζόμενων στις κατ' ιδίαν διατάξεις, ο Υπεύθυνος πρώιμης πρόσβασης:

1. Αναλαμβάνει τη χορήγηση του φαρμάκου πρώιμης πρόσβασης δωρεάν και χωρίς επιβάρυνση των ασθενών, του κρατικού προϋπολογισμού και των ασφαλιστικών ταμείων, εκτός αν έχουν θεσπισθεί ειδικές σχετικές καλύψεις, οπότε και προσκομίζεται σχετική βεβαίωση του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα.

2. Διατηρεί για μία δεκαπενταετία (15) πλήρη αρχεία του προγράμματος πρώιμης πρόσβασης που εφαρμόσε. Τα τηρούμενα στοιχεία είναι λεπτομερή και περιλαμβάνουν κάθε πληροφορία σχετική με την πρώτη χορήγηση του φαρμάκου και ιδίως, ονοματεπώνυμο, φύλο και ηλικία του ασθενή, πορεία της νόσου, πιθανή σύνδεση της πορείας της με τη λήψη του φαρμάκου, θεράπων ιατρός, Νοσοκομείο, εξετάσεις στις οποίες υποβλήθηκε ο ασθενής, τυχόν ανεπιθύμητες ενέργειες. Τα στοιχεία αυτά είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμα στον ΕΟΦ προκειμένου να διαπιστώνεται η τήρηση των προϋποθέσεων πρώιμης πρόσβασης. Η παραπάνω προθεσμία παρατείνεται, εφόσον εντός αυτής προκύψει οιοδήποτε σχετικό πρόβλημα και έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης επ' αυτού.

3. Αναφέρει αμέσως στον ΕΟΦ κάθε σοβαρή ανεπιθύμητη ενέργεια και υποβάλλει αναφορά ανεπιθύμητων ενεργειών, ανάλογα με το χρονικό πλαίσιο που περιλαμβάνεται στο ομαδικό πρόγραμμα ή καθορίζεται από τον ΕΟΦ.

4. Δεν διαφημίζει τα εν λόγω φάρμακα.

5. Δεν θα χρησιμοποιήσει τη διαδικασία πρώιμης πρόσβασης στον φάκελλο που υποβάλλει για έγκριση του εν λόγω φαρμάκου.

6. Δεν θα χρησιμοποιήσει ούτε ο ίδιος ούτε οι θεράποντες ιατροί του προγράμματος πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τη χορήγηση του φαρμάκου πρώιμης πρόσβασης για δημοσιεύσεις ή ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, προ της χορήγησης της άδειας κυκλοφορίας του εν λόγω φαρμάκου.

Άρθρο 8

Ατομική άδεια πρώιμης πρόσβασης στο φάρμακο

1. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, σε εξαιρετικές, ειδικά αιτιολογημένες περιπτώσεις ασθενών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 4 της παρούσας απόφασης, είναι δυνατό να χορηγηθεί το φάρμακο πρώιμης πρόσβασης, με προσωρινή ατομική άδεια που χορηγείται από τον ΕΟΦ, ύστερα από εμπεριστατωμένο αίτημα του θεράποντος ιατρού του νοσοκομείου για τις ανάγκες συγκεκριμένου ασθενή, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

2. Για να χορηγηθεί η προσωρινή ατομική άδεια πρώιμης πρόσβασης, ο θεράπων ιατρός υποβάλλει στον ΕΟΦ:

α) εμπεριστατωμένο αίτημα που αιτιολογείται ειδικά ότι εμπίπτει στις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου και του άρθρου 2 παρ. 4 της παρούσας. Η ένδειξη πρώιμης πρόσβασης πρέπει να ταυτίζεται με την ένδειξη για την οποία διεξάγονται κλινικές μελέτες ή για την οποία κατατέθηκε αίτηση άδειας κυκλοφορίας.

β) έγγραφη δέσμευση του αιτούντα την άδεια κυκλοφορίας ή, κατά περίπτωση του χορηγού της κλινικής μελέτης ότι θα χορηγήσει το εν λόγω φάρμακο και ότι αναλαμβάνει κάθε υποχρέωση φαρμακοεπαγρύπνησης. Η παραπάνω δέσμευση περιλαμβάνει και τη δωρεάν χορήγηση του φαρμάκου ή, σε περίπτωση που αυτή καλύπτεται από ασφαλιστικό οργανισμό, ταμείο και εν γένει φορέα, αντίστοιχη βεβαίωση του φορέα για την κάλυψή της.

γ) υπογεγραμμένο έντυπο συγκατάθεσης του ασθενή μετά από ενημέρωση. Συγκεκριμένα, ο θεράπων ιατρός του νοσοκομείου ενημερώνει πλήρως και επακριβώς τον ασθενή ή, σε περίπτωση ανικανότητας το νόμιμο εκπρόσωπό του, για τους κινδύνους και τις συνέπειες, πριν τη λήψη του φαρμάκου, το οποίο δεν δύναται να χορηγηθεί πριν τη λήψη ενυπόγραφης συγκατάθεσης μετά από ενημέρωση του ενδιαφερομένου.

δ) ενημέρωση του Επιστημονικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου όπου θα χορηγηθεί το φάρμακο και σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή της Κλινικής.

ε) την προτεινόμενη δοσολογία, τρόπο χορήγησης και διάρκεια θεραπείας.

στ) κάθε διαθέσιμο σε αυτόν στοιχείο για την τεκμηρίωση του αιτήματος.

ζ) τη δήλωση της περίπτωσης α) της παραγράφου 2 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης.

3. Κατά την αξιολόγηση του αιτήματος του ιατρού, ο ΕΟΦ ζητά από τον αιτούντα την άδεια κυκλοφορίας ή τον χορηγό της κλινικής μελέτης, κατά περίπτωση, τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 3 παρ. 2 υπό στοιχεία γ), δ), ζ), η), θ), ι) ια). Ο ΕΟΦ διαφυλάσσει το εμπορικό και βιομηχανικό απόρρητο των εν λόγω στοιχείων έναντι κάθε τρίτου. Ειδικότερα το υπόδειγμα επισημάνσης του εν λόγω φαρμάκου για τη συγκεκριμένη χρήση περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

α. ονομασία του φαρμάκου ή εφόσον υφίσταται κωδική ονομασία και το(α) δραστικό(α) συστατικό(α),

β. αριθμό παρτίδας και ημερομηνία λήξης,

γ. συνθήκες αποθήκευσης,

δ. οδηγίες για τη χρήση (μπορεί να γίνεται παραπομπή σε φύλλο οδηγιών ή άλλο επεξηγηματικό έγγραφο),

ε. τη φράση «Φάρμακο πρώιμης πρόσβασης - δεν πωλείται», με τα αρχικά του ονόματος του ασθενή ή άλλο κωδικό ο οποίος δύναται να τον ταυτοποιήσει.

4. Για τη χορήγηση της προσωρινής ατομικής άδειας πρώιμης πρόσβασης, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 3 παρ. 3 και 4.

5. Η προσωρινή ατομική άδεια πρώιμης πρόσβασης καθορίζει τους όρους χορήγησης, ειδικές δεσμεύσεις και προϋποθέσεις, είναι ορισμένη και δεν υπερβαίνει το έτος, με δυνατότητα ανανέωσης ή παράτασης, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι χορήγησής της, ύστερα από αίτημα του θεράποντος ιατρού προς τον ΕΟΦ. Σε κάθε περίπτωση, η προσωρινή άδεια παύει να ισχύει μόλις εγκριθεί το φάρμακο. Ασθενείς στους οποίους είχε εγκριθεί η χορήγηση φαρμάκου με προσωρινή ατομική άδεια, λαμβάνουν το φάρμακο εφεξής κατά τους όρους της άδειας κυκλοφορίας.

6. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων 3 παρ. 8 και 10, 5 παρ. 3, 6 και του άρθρου 7, καθώς και οι διατάξεις των επομένων άρθρων.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας

Ο ΕΟΦ, ακολουθώντας την επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη και εφόσον ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΜΕΑ) έχει εκφέρει θετική άποψη, με καθαρά επιστημονικά κριτήρια και με βάση το δημόσιο συμφέρον, δύναται σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις που επιτάσσουν λόγοι προστασίας της δημόσιας υγείας, να επιβάλει στους «υπεύθυνους πρώιμης πρόσβασης», όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 της παρούσας, την εκπόνηση προγράμματος «πρώιμης πρόσβασης» για ομάδα ή υπο-ομάδα ασθενών ή για εξαιρετικά επείγουσες ατομικές περιπτώσεις. Ο «υπεύθυνος» δύναται να αρνηθεί μόνο για ειδικά αιτιολογημένους λόγους που σχετίζονται με την ασφάλεια και αποτελεσματικότητα του φαρμάκου, άλλως επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 11 της παρούσας.

Άρθρο 10

Αστική και ποινική ευθύνη

Καμία διάταξη της παρούσας απόφασης δεν θίγει την αστική και ποινική ευθύνη του υπεύθυνου του προγράμματος το οποίο εφαρμόζει και του θεράποντος ιατρού του νοσοκομείου, οι οποίοι και έχουν την αποκλειστική ευθύνη.

Άρθρο 11

Κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη των αναφερομένων στην επόμενη παράγραφο, στους παραβάτες της παρούσας εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 19 του ν.δ. 96/1973, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 1316/1983 και αναπροσαρμόστηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 152 της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3(α)/83657/2005 (ΦΕΚ Β' 59/2006) κοινής υπουργικής απόφασης, ήτοι μέχρι 44.000,00 ευρώ για τις παραβάσεις της παρ. 1 και μέχρι 13.200,00 ευρώ για τις παραβάσεις της παρ. 2.

2. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, στους παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 9 της παρούσας επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 19 παρ. 5Α του ν.δ. 96/1973, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 1316/1983 και αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 152 παρ. 2 περ. γ) της υπ' αριθμ. ΔΥΓ3(α)/83657/2005 (ΦΕΚ Β' 59/2006) κοινής υπουργικής απόφασης, ήτοι μέχρι 22.000,00 ευρώ, για παρακώλυση του έργου του ΕΟΦ.

Άρθρο 12

Με αποφάσεις του ΕΟΦ που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται ειδικότερα κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

Άρθρο 13

Μεταβατικές διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη ή διαδικασία. Διεξαγόμενες, κατά τη δημοσίευση της παρούσας, θεραπείες ως «παρηγορητικές», εντάσσονται στα πλαίσια πρώιμης πρόσβασης σε φάρμακα ανθρώπινης χρήσης κατά τους όρους της παρούσας απόφασης και το σχετικό αίτημα υποβάλλεται στον ΕΟΦ υποχρεωτικά εντός 30 ημερών από τη θέση της παρούσας σε ισχύ, άλλως θεωρούνται ότι διεξάγονται χωρίς άδεια, οπότε και επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρούσας.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 1 Οκτωβρίου 2009

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.Μ.Η.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.Μ.Η. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α'	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β'	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.Μ.Η.	2250 €	645 €
Γ'	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Δ'	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α' + Β' + Δ' + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγουμένων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π, Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ, η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.Μ.Η., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαύ 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

- * Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- * Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).
- * Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- * Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκεινών που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.Μ.Η., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 2 0 2 1 5 7 0 2 1 0 0 9 0 0 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr